

AZƏRBAYCAN MİLLİ EMLƏR AKADEMİYASI
NAXÇIVAN BÖLMƏSİ
TARİX, ETNOQRAFIYA VƏ ARXEOLOGİYA İNSTİTUTU

VƏLİ BAXŞƏLİYEV, ZEYNƏB QULİYEVA, TURAN HƏŞİMOVA,
KAMRAN MEHBALIYEV, ELMAR BAXŞƏLİYEV

**NAXÇIVAN TƏPƏ YAŞAYIŞ
YERİNDƏ ARXEOLOJİ
TƏDQİQATLAR**

Naxçıvan – 2018

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
NAXÇIVAN BÖLMƏSİ
TARİX, ETNOQRAFIYA VƏ ARXEOLOGİYA İNSTİTUTU

VƏLİ BAXŞƏLİYEV, ZEYNƏB QULİYEVA, TURAN
HƏŞİMOVA, KAMRAN MEHBALIYEV, ELMAR BAXŞƏLİYEV

**NAXÇIVAN TƏPƏ YAŞAYIŞ
YERİNDƏ ARXEOLOJİ
TƏDQİQATLAR**

Naxçıvan – 2018

Kitab AMEA Naxçıvan Bölməsi Rəyasət Heyətinin qərarı ilə nəşr olunur.

Elmi redaktor:

Qüdrət İsmayılov

tarix üzrə elmlər doktoru, professor

Rəyçilər:

Abbas Seyidov

tarix üzrə elmlər doktoru, professor

Abuzər Ələkbərov

tarix üzrə fəlsəfə doktoru

ISBN

Vəli Baxşəliyev, Zeynəb Quliyeva, Turan Həşimova, Kamran Mehbaliyev, Elmar Baxşəliyev. Naxçıvan təpə yaşayış yerində arxeoloji tədqiqatlar. Naxçıvan: Əcəmi, 2018, 264 s.

Kitabda Azərbaycan Respublikasının Naxçıvan şəhəri ərazisində yerləşən Naxçıvan təpə yaşayış yerində aparılan arxeoloji tədqiqat işlərinin nəticələri ümumiləşdirilmişdir. Arxeoloji tədqiqatlar Naxçıvan təpə yaşayış yerinin Eneolit dövrünün erkən mərhələsinə aid olduğunu göstərmiş, Naxçıvan şəhərində məskunlaşmanın 8 min il bundan əvvəl başladığını təsdiq etmişdir. Kitab mütəxəssislər və Universitet tələbələri və geniş oxucu kütləsi üçün nəzərdə tutulmuşdur.

4700000000

053-2018

©Vəli Baxşəliyev, Zeynəb Quliyeva,
Turan Həşimova, Kamran Mehbaliyev,
Elmar Baxşəliyev
© „Əcəmi“ 2018

характеризуется дальматепинской расписной керамикой, импресированная керамика не выявлена. Это говорит о том, что подобная керамика была характерна для ранней стадии культуры Дальма Тепе. Определенные изменения наблюдаются в простых керамических изделиях. Часть простой керамики с внутренней стороны покрыта красной краской и хорошо залощена и, несомненно, использовалась как столовая посуда. Определенная часть керамических изделий этого периода украшена широкими полосками красной краски. В одном случае вместо красной краски использована черная краска. К сожалению, подобные орнаменты в целом виде не сохранились. Поэтому их мотив пока определить невозможно.

Исследование костей животных из этого поселения⁴ показывает, что здесь в основном занимались скотоводством. При этом они разводили крупный и мелкий рогатый скот. Охота в хозяйстве занимала незначительное место. Кости лошади и собаки представлены одним экземпляром. Ботанические остатки пока отсутствуют. Дело в том, что в пластах поселения остатки карбона незначительны. А промывание пепельных остатков от различных очагов пока не дало результатов. Надеемся, что в ходе последующих исследований мы выявим информацию об этой части занятий древних поселенцев Нахчыван Тепе.

Керамические изделия поселения Нахчыван Тепе можно датировать первой половиной V тысячелетия до н.э.⁵ Анализы угля из нижнего горизонта показали 4945 гг. до н.э.⁶ В 2010-2016 годах в долине Нахчыванчай и Сирабчай выявлены новые памятники эпохи энеолита (*Бахшалиев, 2014, с. 88-95; Бахшалиев, 2015, с. 136-145*). Поселение Нахчыван Тепе вместе с другими

⁴ Фаунистические остатки исследованы Реми Бертоном.

⁵ Анализы проведены в лаборатории города Лессе Италии.

⁶ Данная работа выполнена при финансовой поддержке Фонда Развития науки при Президента Азербайджанской Республики. Грант № EIF-KETPL-2-2015-1(25)-56/47/5

MÜNDƏRİCAT

Giriş	7
Naxçıvan təpə yaşayış yerində arxeoloji tədqiqatlar	8
Nəticə	24
Ədəbiyyat	84
Şəkillər	89